

Smiljan Trobiš

U PLAVO

Prevedla: Ljubica Nenadić

Dio prvi

**Bože, u tišini doma
ja beskućnik
izgovaram
sveto ime Tvoje.**

Mir na onoj strani

nek dopuni bezvremenost ovog svijeta.

Sveci mole

svjetlost najtopliju.

Šetajući u onaj mir odlazim

i natrag se vraćam.

Volim život ovaj

što u onoga se širi.

Jednom ću zauvijek ostati tamo.

Tu me tako lagano nosi tok,

da vjerujem u lakoću smrti

Preko oceana

Preko neba.

Preko oceana i neba

ispružio je ruku

i pomilovao

moje srce.

Izabrat ću najljepšu ružu

najljepšu ženu,

najljepšu zvijezdu,

izabrat ću najljepšu riječ

da bih vidio Tebe.

Vidjet ću, što se vidjeti ne može.

Tražit ću Te svugdje,

i u sebi, ne bih li Te našao.

I kad umor me svlada,

skroman, tih ću sjesti k Tebi,

i zahvaliti Ti, što jesi.

Pa nije potrebno

da u zelenu noć stavim ime svoje,

pa dovoljno je Tebe,

koji si stvarniji.

Pa nije potrebno

da pokažem

svoju zmijsku prevlast,

pa dovoljno je

da Ti si ovdje.

Nad ljubičastom noći

plivam

i molim Te, sebe prazan,

a Tebe pun.

Raspelo

u uglu sobe

Krist na njemu diše,

Krist trpi...

Svjetli u nesigurni taj svijet,

možda dotakne se ljudi...

Vrijeme s poštovanjem odmiče...

Strijela udari, vruga više nema...

I nađem se sasvim običan -

tu.

Marija, tvoj je put put mira

Dok pod nogama tvojim umire dan,

nađeš dlan, u njemu srce,

tihi, dugu priču.

Možda nemirnu, ljutu molitvu,

možda samo jecaj,

možda zaplače fetus

s krikom do neba,

tamo do tvojih nogu

gdje plavetnilo dodiruje zemlju,

gdje leži razmrskana zmijska glava.

Možda se osvrneš na bezbrižnost nas,

kojima dobro ide,

i ne zaboraviš nijednu kretnju,

nijednu misao, što bila je

izgovorena u tvoj pozdrav.

Tiho dolaze muškarci

kao u crkvu,
 sa šuširima u rukama,
 s molitvom na usnama
 u odijelu misnom dolaze,
 smireni, spuštenih vjeđa,
 s rukom na grudima, u kajanju.
 Do neba se čuje klizanje nogu,
 dolaze kao u ratu uhvaćeni ranjenici,
 s rukom na grudima dolaze...

Put je sve čistiji
 Cilj je sve čistiji
 Dolaze s obale ljudske
 po mostu na obalu svetu.

Proći će riječi i želje

proći će strast
 i stvari obične
 dobit će obličja nova.
 Misli tako čiste će biti,
 pogledi tako puni,
 sve će davanje biti,
 vrijeme blagoslivat će
 naše duše, koje će
 samo ljubiti znati.

Svi mi rastavljeni susrest ćemo se
 nebo će postati
 duboko oko,
 a Zemlja dobrodušna majka.
 Kod Tebe sve će biti drugačije.

Bože - bojim se umrijeti

lijepo je živjeti,
 dok vječnost kušam ovdje!
 Tako se bojim izručiti
 Tvojim dobroj ruci,
 jer - premalo je poznajem,
 tako sam zaljubljen
 sam u sebe,
 branilac te svoje male
 životne sreće
 zato se tako umrijeti bojim
 poći k Tebi,
 a tiho - si tako želim!

Grli me zelena noć

osjećam je, ljubim
 slobodnom mišlju,
 divim se i čudim.
 Ja, ta noć zelena,
 biće u biću,
 stvorenje sa stvoriteljem svojim.
 Gledam taj čudnovati svijet
 i takav mir što nad njim pliva,
 kao u stvaranja čas.
 Sjene odmaraju tiho.
 Ljudi na počinku snivaju.
 Ništa ne narušava tihu vrtnju
 Zemlje kroz svemir.
 Sa mnom si
 i slušaš pjesmu moje gitare.

Hvalit ću Te, dok budem živ

zelenom bojom očiju njezinih,
 na livadi, gdje smo ležali,
 pod drvetom, gdje smo ljubili.
 Hvalit ću Te pod suncem zelene
 uzvišenosti.
 U samoći i boli,
 dok tijelo njeno tražim, a njega nema
 dok zeleni odsjaj tražim, a njega nema.
 Hvalit ću Te,
 da mi žalosti nikada ne nestane.

Mirno je

kao da kiši
 po sparnim danima
 dugim ...

Nešto se u grudima
 umirilo,
 ne na silu,
 kao nekada,
 stvarno,
 kao da u
 grudima svojim
 osjećam milost
 opraštanja....

Snijeg pada

u tamu,
večernja svjetiljka
u nebo svijetli,
sve od bjeline sjaji
i tu i tamo
sine misao ugodna
u toploj unutrašnjosti,
sve je tako lijepo
tako lijepo...

Lijepo je

kada dodirnem
nevidljivo tijelo,
kada na tijelu
osjetim
dodir duše,
koja u svjetlosti
ustraje
kao drvo
uz potok moj
tamo na drugoj strani
vode,
koju moram
još preplivati ...

Sada sam miran

kao drvo,
što u vjetru
tiho njiše grane,
sada oboje s drvećem
mirno sežemo u nebo
i naš Gospodar
se smije tiho
u svemiru,
jer sve što stvorio je
tako lijepo jest...

Bože, tako si lijepo

ostvario sve
i dok molim,
znam,
da i anđeli

za mene brinu,
tako svjetlo
sjaje dan i noć
i tako bezbrižan,
kao dijete
Tebi
darujem biće svoje ...

Na visokom nebu

piše ime moje
i na groblju
već natpis je na križu.
Sada svezan za stvari i ljude
ja prelit ću se
u jedno jedino,
čudnovato slobodno
ime ...

U tihoj noći odzvanja

smijeh,
što su ga topla srca
pjevala,
sada samo još mir ostaje
kao radost puna pjeva.
Sve već spava.
Samo sjećanja lijepa
u tihoj noći šapću
molitve moje...

O, sjaju nježni

nadosjećajnoga,
dok se tragedija samoće
prikazuje iz tmine!
Dok boje iz dubina
misli i dušu
oplemenjuju!
I kada iz visine neba
osjetiš,
da je sve samo
darivanje!

Tiho

kao misao svemoguća
sagnuo je glavu
nad zemljom
voljeni Bog,
kad je sve vidio
i sve doživio,
samo je jednostavno oprostio,
jer iz ljubavi
ništa više
učiniti nije mogao.

Mir noći

Odnekud trube.
Iz rata?
Od crkve?
Iz duše?
Možda anđeo?
Trube navješćuju
smrt...
Samo ne smrti
u duši!

Pjevam Ti

ne bih li svojim pjesmama
harmoniju pronašao.
Tako više znam, da jesi,
više znam, da jesam,
i u dubokim večerima,
dok mir je posvuda,
otkrivam onu staru
i uvijek novu melodiju...

Dio drugi

**Čovjek se rodi,
kada spozna svoj: Ti.**

Lijepo je bilo tvoje lice

kada pogledala si u sebe.

Vlak je zatulio u noć,
krijesnice su letjele među drvećem,
mir je punio stotine trenutaka,

slivene u jedan:
Kada pogledala si u sebe.

Nepomično

crno
dugo
sjedila je
u tami
bez košulje
u magli
bez pogleda
sjedila je
dugo
crno
nepomično...

Moja želja bila je

dugo čuvana
na nebu.
I ostvarila se
kao u snovima:
Došla si.
I prepoznao sam
još jedan komadić neba.

U preblagoj ruci

pokazala si mi
zrno sreće
i igrala se njime
kao dijete.
I tako dječje vjerovala,
da stvarno donosi
sreću.
Da, sreća je već bila
u tvojoj ruci.
Držala si je
i ime joj dala.

Sivo nebo

Pokrajina žuri.
Kiša pada.
Siguran sam,
da ću te vidjeti.

Radio šumi.

Pokrajina žuri,
u susret svjetlu.
Nema slučajnosti.
Nema sudbine.
Siguran sam,
da ću te sresti.

Osjećam ljeto

dišem s njim,
umiruć,
a živ, tako živ!
Zidovi će se razmaknuti,
u zraku ću zaplivati,
goreći od ljubavi.
Nju ću ugledati,
ljetno živu,
ljetno sretnu,
nju, od čežnje što umire
i blagosti.

To ljeto neće nikada
proći.

Uvući ću se u ljepotu tvoju

pijan od mudrosti,
ludosti svijeta,
snage podsvijesti
i uvjerljivosti snova.

U svilu ću zaviti lice tvoje,
da zauvijek bude samo moje;
Ubit ću vrijeme,
da na zemlju se sruši,
da ti ne bi ostarila.

Uvući ću se u ljepotu tvoju
pijan od mudrosti,
stajat ću na temelju
ljepote tvoje,

trpeći pod kišom sadašnjeg straha,
da bih postao lijep
poput tebe,
da se ne pomakne na njihalu obris
vremena, već ostane
zapisan za vječnost.

Dođi, djevo čarobna

u dubine tamne,
digni me u vjetar,
zeleno pjevajuća
stvar nad stvarima,
dođi, djevo,
i put mi skriveni zacrtaj,
kuda samo leptiri lete,
po kamenitim
i zrelim plodovima
tvojih usana,
dođi, da ne bih sam
tražio vjetar,
već da se zajedno
u njemu izgubimo.

Ono veče

smo rukom u ruci sanjali.
Čudili smo se stvarstvu
i veselili se dubokim danima
i činilo nam se,
da razumijemo sve ...
Ono veče
zvona su zvonila izdaleka.
Ruke su se sklopile
u molitvi
i lice se uozbiljilo
u unutrašnjem
veselju.

Kao kipar

ću te oblikovati
svojim pogledom
obrise
tvoga tijela,
ogrnut ću
aurom ljubavi
tijelom ću ti
spustiti
trepet iz čista
srca,
odsanjat ću
riječ,
kao kipar
ću te iznova načiniti ...

i tvoje lice
i tvoju toplinu ...

Gledam u svijeću

što za tebe gori,
za tvoju sreću ...
Kao tih dlan
molitva miluje zrak
i grije dušu
ljubavlju ...
Gasim svijeću,
tek malo tinja,
a u meni još plamen gori
za tvoju sreću ...

Djevojko - konj

proljetna vila
galopira
ljepotom zlata
po travnatom kraju.
Kao blijesak
će proći
i nestati
u vječnoj modrini
na kraju noći ...

Ruža tajanstvena

na prozoru cvjeta.
Vidjeti bih je volio,
i kada zatvorim oči,
vidim je
potpuno novu,
potpuno čistu.

More će se razdvojiti

pred nama
kao svila naše postelje!

Razumijem to čudo
ljudi,
u ruži razbirem
tajanstvenost stvari.

Sunce će grijati
kao naša ljubav.

A šume, šume
će gorjeti
kao naša strast ...

Ružo vesela

s tobom se radujem,
tebi svoje sumnje
poklanjam,
sumnje i vjeru,
pitanja
i sve,
što sam dobio,
sebe i tebe,
darujem ti
u bogatstvo
i sjećanje!

Vičem u gluhu tamu

vičem u nijemu tišinu
i pijem vino za rastanak.
Otišla si ...
Vičem, da izvikao bih
to zlo,
da bih u sebi
ponovo pronašao modrinu ...

Nas dvoje

Umiremo.
Primit ćemo se
za ruke
i odletjeti.

Volim tvog psa

volim tvoju sobu
i postelju, gdje ležiš,
i jastuk, gdje glavu spuštaš,
i tvoju sobu, jer poslije,
kada odeš,
u njoj još miriše na tebe.
Volim sve, što me na te sjeća,
sve ostalo kao bez svjetla jest.
Volim tvoju kosu,
koja tako dobro skriva,
da zaljubljena si u me.

Dio treći**Pogledaj nebo!**

**Zvijezda među oblacima
zasvjetli ponekad
i na umorno oko ...**

Prekrasno veče

Tko te načinio?
Bilo tko je bio -
Kako te ljubio!

Ti si on sam!
Tek svakodnevnosti
si se ogradio.

Ružo toplokrvna

topla ružo,
toplih boja,
nisi iz zemlje nikla,
nisi ženi poklonjena bila.

Meni si poklonjena bila
iz dubine neba
i našao sam mir za ovo veče.

Zrak je pun ptičjeg pjeva

Dan, lijep, kao što ga već dugo nije bilo.
Imam malu čašu vina,
kao što je malo srce moje.

Gledaš sneno

moju kuštravu glavu,
odmičem oči,
da te ne ranim.

Srce mi udara jako
i govorim,
da bi prešutio
istinu.

Govorila si

Gledao sam smijeh
tvojih očiju,
igru ruku,
i misli sam čitao
s tvojih obrva.

Nisam mogao drugačije:
Po kosi sam te pomilovao ...

Leptiri

Usidreni u talasanju
nemirnog mora -
i ti – što te nema,
i ja, neslobodan
kao more pred oluju;
duboko more ...

Nemirno srce

treperi
u sreći,
koju mu je
poklonilo
drugo
srce nemirno.

Uhvatila si me u vječnost

Poklonio sam ti trenutak svoga
postojanja,
moj pogled me obilježio
za trenutak kada će se sve prepoznati.
Tada ćeš i ti reći
Bogu, kakav sam bio.
I tko sam.
A ja još nisam,
ja još nastajem
kroza sve to,
što se s tobom u meni susreće.

Ne uzmite mi ljeta

ljeta je sve što imam.
U vjetrovima ljetnim pjeva
toplo srce
što u toplim ljudima sve nađe.

Ne uzmite mi ljeta,
uplakanim od kajanja!

Kajanje grije srce,
topi led,
drobi kamen i stijene.
Dok kajem se, u meni ljeto biva.

Tamo u modrini

vidim pjevati
nježnu mjesječinu,
nježnu mjesječinu,
punu tankih niti,
prepletenu kao paučinu.
Tamo u modrinu
luta mi pogled,
sivobijeli oblak
nosi me u zemlju,
gdje Bog će do kraja
moju bol
posvetiti.

Žalni mrak

tiho veče,
zid petrolejku odsjeva ...
Tiha pjesma se rađa
u njedru mojih dubina.

I toplina me preuzima
do dubina ...
Tako ptica mi pjeva,
što katkad kljuca
sve do boli.
Veče nad zemljom
pjeva o ljubavi,
koje nema,
ostalo je samo
sjećanje ...

Tiha, gorka žalost

od neba odzvanja.
U jutro magleno
zatutnji vlak.
Sve je čisto.
Samo magla
tako spokojno
sjaji
u tom času.
I pita me taman
suputnik:
Kuda ćemo ići?

Dođi, prijatelju

zvuci orgulja čuju se
po gradu i zvon
zvona ne čuje se
samo u crkvi.

Dođi, odmori se
u mojoj spremnosti,
da te slušam,
cipele obriši
na pragu mome.

Dođi, neću ti pokazati,
da umirem,
orgulje su opojne
u ljetnoj vrućini.

Naći ćeš samo
onu moju riječ,
koju već
toliko dugo
tražim.

Teško je reći

da bilo je i prošlo.
 Ostalo je kao molitva
 Tu. I tamo. Svugdje.
 Trenutak je vječnost.
 Čovjek - suputnik
 kraj drveta ide,
 što je bilo samo taj trenutak
 takvo, kao što bijaše.

Zatim se promijene:

on i drvo.
 I on ide dalje,
 zemlje njegove postaju
 i on ostavlja trag.
 A samo jednom
 su se susreli:
 On i drvo.
 I to je ostalo.
 Sve je molitva
 Sve vodi u nebo.

Gledam zemlju

Previše je - oči zatvaram,
 da se ne izgubim.

Stijene - tvrde i tvrđe, ponosne
 otoci - kao susjedi posijani,
 more - nježno pod blagim nebom,
 oblaci - utjelovljeni vjetar,
 drveće - da pošao bih u njima se odmoriti.

Vidim tu zemlju i k njenom vjetru
 s tihom zahvalnošću sjedam,
 moje tijelo je više ne može nositi.
 Čija je ta zemlja,
 čija je ta majstorovina?

Zeleni, zeleni travnjak

Pod zemljom sve spava i čeka dan.
 Nekad sam se pred jutro plašio,
 da dana neće biti,
 da neću dočekati zore svit,
 pjesmu ptica i gradske buke,
 buđenje domaćih i zvuk susjedova

auta, sunca iza kuća
 i prijatnog jutarnjeg osjećaja.
 Kako malo sam vjerovao!
 Ne, tada nisam bio vrijedan jutra.

Čekaj

Tako ne ide!
 Iako samo sanjaš,
 a svijet je samo na pola
 istinit,
 ti si ti
 i odgovoran si
 za sve poteze
 svoga prolaznog
 života!

Proljeće će zaorati

u zemlju
 novo sjeme,
 sunce će kao
 povratnik
 grijati sve,
 samo mi ćemo ostati
 isti,
 previše ljudski
 ljudi

U tihoj noći odzvanja

smijeh,
 što su ga topla srca
 pjevala,
 a sada samo još mir
 kao radost puna pjeva.
 Sve već spava.
 Samo sjećanja lijepa
 u tihu noć šapuću
 molitve moje ...

Nismo se digli

dok su konji
protutnjali našom
ravnicom.
Povukli smo se
i otišli za njima
i sami postali
trkaći konji
kroz svoja polja
pšenice
i povaljali smo sve...
Sada je vrijeme kajanja,
pa ako nas Bog kazni,
ili ne ...

Gledam u taj hladni svijet

tiho pada snjeg ...
Grijem se toplinom svojom,
tiho pada snjeg ...
Sam sam i proklet,
tiho pada snjeg ...

Uvijek među ljudima

Dobro je,
da ih ljubiš ...
A na dnu si sam,
kao cvijet
cvjetaš
za samo jednog
šetača,
što će tek slučajno
otrgnuti cvijet tvoj
i osmisliti te ...

Kišno jutro

Svijet je zasjao
kao u žarištu kaplje.
Ti si kaplja.
Ja sam kaplja.
Ponekad bih volio nekome
kišu pokloniti
samo tako, da mu
kažem:
Ti si kaplja.
Ja sam kaplja.

Dio četvrti

**Nikada nije
samo to, što jest.
Uvijek je još i
poezija.**

Sanjam

da je moj zeleni travnjak
za slijedećim brežuljkom,
da baš svi putevi vode tamo
i da već sada hodam
po travi mekoj ...
Gledam u ogledalo.

Kao da sam već tamo ...

Vjerujem u dugino nebo

u anđele među vjetrovima,
u pretke, kao poganin ...
Vjerujem, da se u svemu događa
božja volja.
Vjerujem u prozirnu nepostojanost
materije i svega
što se vidi.

I da samo sanjamo
i da nismo ništa krivi ...

Tako vjerujem, dok sumnjam,
i dok sumnjam, ranjiv sam
i zato najjači ...

U tihu

gustu maglu
 misao se
 zaletjela.
 Sada se ne zna
 ni kuda, ni kamo.
 Vrijedna
 kao pčela
 rov kopa
 u maglenoj noći
 i stidi se
 i ne zna,
 da tamo mora
 ostati
 i čekati,
 dok ne zasije dan ...

Sunce grije

o, toplo,
 toplo mi je
 u tijelu i duši.

Samo vrijeme požuruje,
 ponovo ću ići u sve,
 što ruši.

A sunce će još sjati,
 još će kišu dati
 i u gladi i suši.

Odzvanjaj

od
 zidova,
 viči!
 Snaga
 je izgubila
 svoju poeziju,
 odzvanjaj,
 da dozoveš onaj zvuk,
 što je napunio
 tvoju i moju dušu!

Krik.

Tko puže po plafonu,
 otkuda taj duh
 blizine?

Dođi, razbijeni vrče

po pjesmu mog srca!
 Neka te donese lijepa djevojka,
 neka te donese smrt,
 neka te donese
 duh proljeća,
 da ulijem u te
 istinu svoju!

A ja sam govorio,
 a ja sam pjevao,
 a ja sam tumačio,
 pa me nijedne oči nisu
 razumjele.

Zato dođi, razbijeni vrče,
 po modru krv duše,
 što pliva u mom srcu!

Moraš

naći mir
 među svim tim
 gladnim zidovima
 i bogastvo duše
 među vukovima
 i ljubav
 među ogradama ...

Naći nevinost
 u svijetu, masnom
 od požude ...

Moraš!

Tamna zavjesa

se spustila
 preko sjaja proljetnog.
 Sada sam miran.
 Više me ne boli svjetlost,
 glazba života
 prelijeva se u harmoniju.

Sada hrđav sjaj gledam
 i duša zemlju ljubi ...